

VI/2008. (SK 2.) KSH ELŐÍRÁS 1. ÉS 2. SZÁMÚ MELLÉKLETE

Minőség-összetevők	Termékminőség-indikátorok	
	Átfogó indikátorok	Részletes indikátorok
(R) Relevancia	(R1) Felhasználói elégedettség index	
	(R2) Hivatkozás a közsajtóban (Idézettség)	
(P) Pontosság	(P1) Becslés relatív szórása (CV)	
	(P2) Egység szintű válaszolási arányok (súlyozott/súlyozatlan) és további beérkezési arányszámok	P2.1. Beérkezési arány
		P2.2. Beérkezett adatok kérdőívek aránya
		P2.3. Súlyozatlan egység szintű válaszolási arány
		P2.4. Súlyozatlan egység szintű nemválaszolási arány
	(P3) Imputálási arányok és hányadok	P3.1. Imputálási arány válaszadókra
		P3.2. Imputálási arány adott változóra
		P3.3. Súlyozott imputálási hányad
	(P4) Editálási arányok és hányadok	
	(P5) A lefedettségi többlet és az osztályozási hibák arányai	
	(P6) Revíziók átlagos nagysága	P6.1. Revíziós változás üteme
		P6.2. Revíziós hiba
		P6.3. Százalékos revíziós hiba
		P6.4. Revízió átlagos abszolút százalékos hibája
(I) Időszerűség	(I1) A vizsgált időszak vége és az első eredmények megjelenése között eltelt időtartam	
	(I2) A vizsgált időszak vége és a végleges eredmények megjelenése között eltelt időtartam	

A TERMÉKMINŐSÉG-INDIKÁTOROK NÓMENKLATÚRÁJA

(folytatás)

Minőség-összetevők	Termékminőség-indikátorok	
	Átfogó indikátorok	Részletes indikátorok
(I) Időbeli pontosság	(IP1) A tényleges publikálás megvalósulásának pontossága	
(H) Hozzáférhetőség	(H1) A statisztika elsődleges közlésére használt eszközök típusai	
	(H2) Az adatbázisokhoz való hozzáférések száma	
(É) Érthetőség	(É1) A metainformációk teljességének aránya a közölt statisztikáknál	
(Ö) Összehasonlíthatóság és koherencia	(Ö1) Az összehasonlítható idősorok hossza	Ö1.1. Összehasonlítható idősorok hossza az idősorban bekövetkezett legutóbbi töréstől számítva
		Ö1.2. Idősorok hossza az első rendelkezésre álló adattól számítva

A TERMÉKMINŐSÉG MÉRÉSI RENDSZERÉNEK ELSŐ ÜTEME

A MINŐSÉGINDIKÁTOROK LEÍRÁSA

Pontosság

(P2) Egység szintű válaszolási arányok (súlyozott/súlyozatlan) és ezek variációi

Leírás: A válaszadásra kijelölt, a felvétel sokaságához tartozó adatszolgáltatók azon része (%-os formában kifejezve), amelyekre a szükséges információt sikerült megszerezni.

Alkalmazási kör: Az indikátor értéke az adat forrásául szolgáló adatfelvételekre kerül meghatározásra.

Számítási gyakoriság: Az adatfelvétel gyakoriságának megfelelően.

Számítás módja:

P2.1. Beérkezési arány: Megmutatja, hogy a válaszadásra kijelölt egységek/címek közül hány százalékra sikerült információt szerezni.

P2.2. Tényleges beérkezési arány: Megmutatja, hogy a válaszadásra kijelölt egységek/címek hány százalékától érkezett be ténylegesen a válasz (függetlenül attól, hogy adatot is szolgáltatottak, vagy nemleges válasz érkezett).

P2.3. Beérkezett adatos kérdőívek aránya: Megmutatja, hogy a válaszadásra kijelölt egységek/címek hány százalékától érkezett be kitöltött, felhasználható információkat tartalmazó kérdőív.

P2.4. Súlyozatlan egység szintű válaszolási arány: Az indikátor csak a célsokasághoz tartozó, válaszadásra kijelölt adatszolgáltatókat veszi figyelembe. Ugyanakkor az indikátor számításakor nem csak a ténylegesen választ adó, vagy nem válaszoló, de ismert egységeket kell figyelembe venni, hanem számolni kell azon adatszolgáltatókkal is, amelyek nem válaszoltak, és emiatt nem ismert, hogy a célsokasághoz tartoznak-e. Általánosságban tehát az indikátort a következő módon kell számítani:

Súlyozatlan egység szintű válaszolási arány = (A célsokasághoz tartozó válaszadó egységek száma) / (A célsokasághoz tartozó kijelölt adatszolgáltatók száma + Ismeretlen nemválaszó, de adatszolgáltatásra kijelölt egységek száma)

Szükséges metaadatok: egységesen kezelt, lehetőleg adatbázisban rögzített érkeztetési és nemválaszolási kódok.

(P3) Imputálási arányok és hányadok

Leírás: Az imputálási arány megmutatja, hogy az értékek hány százaléka lett imputálva. Az imputálási hányad egyetlen változóra vonatkozik, méri az imputált értékek végső becsléshez való hozzájárulását.

Alkalmazási kör: Az adatfelvételekből származó legfontosabb változókra, illetve az adat forrásául szolgáló adatfelvételekre kell meghatározni az értékét. A változók körét az adatgazda szakfőosztályok jelölik ki.

Számítási gyakoriság: Az adatfelvétel gyakoriságának megfelelően

Számítás módja:

P3.1. Imputálási arány válaszadókra = (Azon válaszadók száma, amelynek valamely, a felvételtől származó adata imputálva lett) / (Az összes válaszadó száma)

P3.2. Imputálási arány adott változóra = (A változó vonatkozásában az imputált rekordok száma) / (A rekordok száma)

P3.3. Súlyozott imputálási hányad adott változóra = (A változó vonatkozásában az imputált értékek súlyozott értékösszege) / (A végleges értékek súlyozott együttes értékösszege)

Szükséges metaadatok: azon válaszadók megjelölése, akiknek valamely, a felvételtől származó adata imputálva lett, továbbá az imputált értékek megjelölése.

(P6) Revíziók átlagos nagysága

Leírás: Megmutatja, hogy a korábban publikált értékek átlagosan mennyiben térnek el a későbbiekben véglegesként publikált értéktől.

Alkalmazási kör: Az adatfelvételekből származó legfontosabb mutatószámokra kell meghatározni az értékét. Ezen mutatók körét az adatgazda szakfőosztályok határozzák meg.

Számítási gyakoriság: A kiválasztott mutatószámok minden egyes publikálásakor, kivéve az első adatközlést.

Számítás módja:

Egy adott időszakra, vagy időpontra, ugyanazon X mutatószámnak (változónak), k különböző értéke $\{X_1, X_2, \dots, X_i, \dots, X_k\}$ határozható meg, ahol X_k az utolsó közzétett érték.

P6.1. A *revíziós változás üteme*: az utolsó közzétett érték és a korábbi értékek hányadosaként számítható: $R(i) = X_k / X_i$,

P6.2. A *revíziós hiba*: a korábbi értékek és az utolsó közzétett érték különbségeként számítható: $\Delta R(i) = X_i - X_k$,

P6.3. A *százalékos revíziós hiba*: a korábbi értékek és az utolsó közzétett érték különbsége az utolsó közzétett értékhez viszonyítva: $r(i) = \frac{X_i - X_k}{X_k}$.

P6.4. A fentiek segítségével az *átlagos abszolút százalékos hiba (mean absolute percentage error, MAPE)* a következő: $MAPE = \frac{1}{k-1} \sum_{i=1}^{k-1} |r(i)|$

Szükséges metaadatok: Az előre tervezett revíziók száma, ütemezése, indoklása, az első és a következő publikálások ütemterve.

Időszerűség

(I1) A vizsgált időszak vége és az első eredmények publikálása között eltelt időtartam

Leírás: A vizsgált időszak vége és az első eredmények megjelenése között eltelt időtartam havi és negyedéves gyakoriságú adatoknál napokban, éves adatoknál hónapban megadva.

Alkalmazási kör: Az adatfelvételekből származó legfontosabb mutatószámokra kell meghatározni az értékét. Ezen mutatók körét az adatgazda szakfőosztályok határozzák meg.

Számítási gyakoriság: Az első publikálás gyakoriságának megfelelően.

Számítás módja: (Az első adatok közzétételének tényleges időpontja) – (A referencia-időszak végének időpontja)

Szükséges metaadatok: Az adatfelvételek referencia-időszaka, a tényleges publikálási időpontok, továbbá annak definiálása, hogy az egyes mutatószámoknál melyik publikációt tekintjük megjelenő első eredménynek. Ennek megadása az adatgazda szakfőosztályok feladata.

(I2) A vizsgált időszak vége és az aktuális eredmények publikálása között eltelt időtartam

Leírás: A vizsgált időszak vége és a legutolsó eredmények megjelenése között eltelt időtartam havi és negyedéves gyakoriságú adatoknál napokban, éves adatoknál hónapban megadva.

Alkalmazási kör: Az adatfelvételekből származó legfontosabb mutatószámokra kell meghatározni az értékét. Ezen mutatók körét az adatgazda szakfőosztályok határozzák meg.

Számítási gyakoriság: Minden egyes publikáció esetén.

Számítás módja: (Az aktuális adatok közzétételének tényleges időpontja) – (A referencia-időszak végének időpontja)

Szükséges metaadatok: Az adatfelvételek referencia-időszaka, a tervezett publikálási időpontok.

Időbeli pontosság

(IP1) A tényleges publikálás megvalósulásának időbeli pontossága

Leírás: Megadja, hogy a tervezett publikálási időponttól mennyire tér el a végleges publikálás időpontja – napokban számítva.

Alkalmazási kör: Az adatfelvételekből származó legfontosabb mutatószámokra kell meghatározni az értékét. Ezen mutatók körét az adatgazda szakfőosztályok határozzák meg..

Számítási gyakoriság: Minden egyes publikáció esetén.

Számítás módja: (A tényleges publikálás időpontja) – (A publikálás ütemterv szerinti időpontja)

Szükséges metaadatok: A tervezett és a tényleges publikálás időpontja.

Hozzáférhetőség

(H1) A statisztikai termék elsődleges közlésére használt eszközök típusai

Leírás: A statisztika elsődleges közlése a kérdéses termékek alapvető (rendszerint első) közlése. Az erre használt eszközöket típus szerinti kategóriákba kell sorolni. Egy statisztikát több eszköztípussal is lehet közölni.

Alkalmazási kör: Az adatfelvételekből származó legfontosabb mutatószámokra kell meghatározni az értékét. Ezen mutatók körét az adatgazda szakfőosztályok határozzák meg.

Számítási gyakoriság: Évente egyszer

Számítás módja:

A közlésre használt eszközök osztályozása a következő (több válasz is adható).

1. Stadat táblák
  - 1.1. Idősoros éves adatok
  - 1.2. Évközi adatok
2. Tájékoztatási adatbázis
3. Gyorstájékoztató
4. Egyéb letölthető publikáció
  - 4.1. Kiadvány
  - 4.2. Statisztikai Tükör
  - 4.3. Egyéb
5. Megvásárolható publikáció
  - 5.1. Referencia-adatgyűjtemény (pl. évkönyv, adattár)
  - 5.2. Elemzés
  - 5.3. CD
  - 5.3. egyéb
6. Adatátadás hazai vagy nemzetközi szervezetnek
  - 6.1. Hazai szervezet
  - 6.2. Eurostat
  - 6.3. Egyéb nemzetközi szervezet
7. Adatátadás más szakstatisztikai területnek

Érthetőség

(É1) A metainformációk teljességének aránya a közölt statisztikai termékeknél

Leírás: A minőségindikátor megmutatja, hogy a publikált adatokhoz tartozó metainformációk mennyire tekinthetők teljesnek.

Az érintett metainformációk a statisztikai adatok tartalmára és előállítására vonatkozó módszertani ismereteket adják meg.

A statisztikai adat tartalmára vonatkozóan a metaadatbázisnak a következő információkat kell tartalmaznia:

- A változó/mutató megnevezését
- A változó/mutató definícióját.
- A változó/mutató értékeinek mértékegységét.
- A vonatkozási kört, a sokaság leírását.
- A megfigyelés időszakát vagy időpontját. (vonatkozási idő)
- A mutatóhoz kapcsolt fogalmak definícióit
- Az alkalmazott osztályozási ismérv(ek) megnevezését, és azok értékészletéből kialakított osztályozási rendszer egyes szintjeinek és elemeinek a megnevezését.
- Utalást a szakstatisztikára, amelyhez a mutató kapcsolódik.
- Továbbá számított adatok esetében az előzőeken túlmenően a számítás leírását, vagy a számítást jelölő konvenció formát (pl. előző év = 100,0).

Alkalmazási kör: Az adatfelvételekből származó és publikálásra kerülő legfontosabb mutatószámokra kell meghatározni az értékét. A mutatók körét az adatgazda szakfőosztályok határozzák meg.

Számítási gyakoriság: Publikálás gyakoriságának megfelelően.

Számítás módja: (A felsoroltak közül az elérhető metainformációk száma) / (Az összes, listában szereplő metainformáció száma).

Összehasonlíthatóság

(Ö1) Az összehasonlítható idősorok hossza

Leírás: Az idősor hossza évek (vagy töredék-évek) számában megadva az idősorban bekövetkezett legutóbbi töréstől számítva. Ha nem volt törés az idősorban, akkor az indikátor értéke megegyezik az évek (vagy töredék-évek) számával az idősor kezdetétől

számítva. Az indikátor éves, negyedéves és havi gyakoriságú idősorokra egyaránt értelmezhető.

Törés az adatgazda által jelentősnek minősített módszertani váltás..

Összehasonlíthatóság értelmezése: az egyes, különböző mutatókra vonatkozó idősorok összehasonlíthatóak egymással leginkább az idősorok tendenciája, dinamikája tekintetében. Az ugyanazon mutatóra vonatkozó idősorok összehasonlíthatóak, amennyiben különböző bontásban rendelkezésre állnak. Ilyenkor az alágazatok esetében is meg kell adni az indikátor értékét, hiszen a törések alágazatonként is különbözhetnek, vagy egy alágazatra nem ugyanannyi ideje számítunk adatot, mint az aggregátumra.

Ezen minőségindikátor kapcsán két jelzőszámot kell meghatározni. Az eredeti indikátor mellett annak meghatározására is szükség van, hogy az adott adatból milyen hosszú idősor áll (akár töréssel) rendelkezésünkre. (Rendelkezésre állás: publikációból, adatbázisból a felhasználók számára ingyenesen hozzáférhető.)

Alkalmazási kör: Az adatfelvételekből származó legfontosabb mutatószámokra kell meghatározni az értékét. Ezen mutatók körét a szakfőosztályok határozzák meg.

Számítási gyakoriság: Évente egyszer a publikálási gyakoriságtól függetlenül.

Számítási mód:

Ö1.1. Összehasonlítható idősorok hossza az idősorban bekövetkezett legutóbbi töréstől számítva = Aktuális év elejének dátuma – törés időszakának dátuma

Ö1.2. Idősorok hossza az első rendelkezésre álló adattól számítva = Aktuális év elejének dátuma – kezdő időszak dátuma